

Mindenki magában

KARANTÉNKÖRKÉP AZ ÁLLAMI MÉNESEKBE

Versenyek, tenyészszelekt, vendéglovagoltatás és egyéb turisztikai programok. Ezek azok a tevékenységek, amelyeket a koronavírus-járványnak „köszönhetően” ma hiába keresnénk Bábólnán, Mezőhegyesen, illetve Szilvásváradon. A két állami ménesbirtok, illetve az ugyancsak állami ménesgazdaság dolgozói ugyan nem maradnak otthon, de tevékenységüket pusztán a szükséges munkák elvégzésére kellett redukálni.

Közel ezer ló és csikó van a három állami ménesben, a pontos létszám a most tavasszal folyamatosan zajló ellések, illetve az értékesítések (már ahol a vevők a járvány következtében nem maradoztak el) miatt nem mondható meg. A három gazdaságban a lovak alapellátásával mintegy százhuszan foglalkoznak: lógon-dozók, belovagló, traktorosok... „Mindenkinek a munkájára szükség van, de rendelkezünk vészforgatókönyvvel arra az esetre, ha kevesebb dolgozó tud-

na bejönni napi szinten” – hangsúlyozta Bardóczky Veronika, a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. lótenyésztési osztályvezetője, majd hozzátette: „Ebben a járványügyi helyzetben sem lehet jelentősen változtatni, mivel nem szeretnénk, hogy legkedvesebb állataink hiányt szenvedjenek bármiben is. Különösen, hogy egy ménes életében a tavaszi szezon a legizgalmasabb: születnek a csikók, termékenyítjük a kancákat.”

„A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok mezőgazdasági tevékenységet végez, amelyet napi szinten el kell látni, ezért a teljes dolgozói létszám a megszokott óraszámban és munkarendben dolgozik a járványhelyzet idején is. Csupán a Pettkó-Szandtner Tibor Lovas Szakképző Iskola és Kollégium diákjai, akik a ménesbirtokon végeznek gyakorlatot, nincsenek jelen a napi munkavégzésben” – hangsúlyozta Haál Gábor, a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok igazgatója.

Cseri Dávid, az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad igazgatói feladatokat ellátó állattenyésztési ágazatvezetője is hasonló munkarendről számolt be: „A lovak ellátása és képzése zavartalanul folytatódik. A tenyésztés területén helytállóan változatlanul dolgoznak, illetve a lovak ellátásához szükséges műszaki személyzet (traktorosok, műszaki szakemberek) is végzi a megszokott munkáját. A beosztásnál törekszünk arra, hogy a lovak zavartalan ellátása mellett a lehető legkevesebb dolgozó tartózkodjon a telephelyen.”

Mindhárom gazdaságban minden telepen betartják a kormány által hozott korlátozó intézkedéseket. „Mivel azonban a mezőgazdasági feladatok ellátása alapos indoknak minősül a lakóhely elhagyására, a munkát elvégezzük, ügyelve az előírt személyes távolság megtartására” – foglalta össze Haál Gábor azokat az intézkedéseket, amelyeket mindhárom ménesbirtokon

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

teszi a dolgát

meghoztak. Cseri Dávid részletezte azt, amit a bábolnai vezető sommásan foglalt össze: „A ménesgazdaság múzeumait határozatlan időre bezártuk, minden idegenforgalmi szolgáltatást (ménéslátogatás, sétakocsizás, lovaglás) szüneteltetünk, az irodában ügyeleti rendben naponta egy munkatárs dolgozik, a többiek otthon végzik a munkájukat, a telephelyeken kézfertőtlenítőket helyeztünk ki, aminek rendszeres használata kötelező és ellenőrzésre kerül, a ménésudvarban (ami a ménésgazdaság központi telephelye) a bejáratot kordonnal leválasztottuk, a dolgozók csak kézfertőtlenítés után léphetnek be és ki a területről, a gyakorlaton lévő szakiskolai diákok oktatása szünetel, ahogy a Kinccsem Nemzeti Lovasprogram keretében megvalósuló iskolai lovagoltatás is, a szálláshelyek pedig határozatlan időre bezártak, a meglévő foglalkásokat lemondtuk.”

Ugyanez a helyzet Mezőhegyesen is: „Fertőtlenítőket helyeztünk ki, a szokásos üdvözlések, kézfogások elmaradnak. Szerencsére szabad levegőn, illetve jól szellőző istállókban dolgoznak a lótenyésztés munkavállalói, így a távolság megtartása nem probléma – mondta Bardóczky Veronika. És természetesen visszavonásig nem fogadunk vendégeket a lovas szolgáltatásainkra, vagyis nincs kocsikázás, lovagoltatás, és nem látogathatók a ménések sem.”

Az természetes, hogy az állatok ellátását minden állattartó megszervezi, legyen szó bármely fajról. De azért a lovakkal kapcsolatban – különösen az állami ménések esetében – alapvető kérdés, hogy magát a lótenyésztést, illetve a lovakkal való munkát hogyan befolyásolják a járványügyi intézkedések.

Szilvásváradon a tenyésztés területén nem történtek jelentős változások. A párosítási terv szerint történik a kancák termékenyítése. A fedezőménnek kihelyezése még a járványügyi helyzet kialakulása előtt megtörtént, így az összes fedezőmén felállításra került. A márciusra tervezett ménvizsga

ugyan elmaradt, de a lovakkal való munka zavartalanul zajlik: a lovakat lovagolják, illetve fogatban hajtják őket, a csikók betanítása, képzése is folytatódik.

Mezőhegyesen a nóniusz és a gidrán fajtákban helyben felállított méneket használnak, így nincs különös változás a járvány miatt. Szaporítóanyagot terveztek venni ügetőkancáikra Olaszországból, ezt nem tudták megvalósítani, illetve egy kancát szerettek volna szintén Olaszországba szállítani ICSI céljából, ami meghiúsult, így

angol telivér ménés Dióspusztán telt házzal működik, a saját kancáik mellett panziós kancák is bent állnak a fedeztetési szezonban. Az arab ménésben az eltervezett párosítások szintén zajlanak, bár a friss sperma iránti külső kereslet erősen visszaesett. A lovakkal történő munkavégzés folyamatosan zajlik, a gyakorlatozó diákok munkája jelent csak kiesést a mindennapokban. Az angol telivér versenylovak tréningben vannak, galoppversenyek ugyan egyelőre nincsenek, de a tréningmunka a meg-

■ 1. Bábolna | 2. Szilvásvárad

most nála embriótranszferrel próbálkoznak helyben. A magyar sportló kancákra Németországból vásárolnak szaporítóanyagot, ez jelenleg még akadálymentesen zajlik. A lovak szerencsére nem tapasztalnak egyelőre semmit a járványból, mivel teljes létszámban dolgoznak, a kiképzés ugyanúgy zajlik mind fogatban, mind nyereg alatt.

Bábolnán sem számoltak be jelentős változásról a tenyésztés területét illetően. Az

szokott módon zajlik Alagon, a Bábolnáról bérelt versenylovak idomításáról pedig a bérlők gondoskodnak.

A ménésbirtokok honlapját nézve – még akkor is, ha előre tudja az ember, hogy a tömegrendezvények nem tarthatók meg – igencsak elszomorító a programnaptárak látványa. Az összes áprilisi versenyt törölték vagy jó esetben halasztották, májusra már nincs is beírva semmi, a nyár vége felé árválkodik egy-egy beírás...

„A programnaptár a járványügyi veszélyhelyzet miatt természetesen kiürült. A tervezett rendezvényeink, tenyészszemlék elmaradnak, a halasztást a kormányzati döntéseket figyelembe véve mérlegeljük” – mondja Haál Gábor.

„A versenysportot érinti leginkább a járványügyi helyzet természetesen, hiszen a versenyek világszerte elmaradnak, így a saját rendezésű versenyeket is halasztjuk, illetve amiken részt vettünk volna, azok is elmaradnak” – teszi hozzá Bardóczky Veronika.

Talán Cseri Dávid a legoptimistább: „A legnagyobb változás a rendezvények tekintetében történt: áprilisban került volna megrendezésre a ménészgazdaság területén a XX. Nemzetközi Kutyakiállítás, valamint áprilisban kezdődött volna Szilvásváradon a szabadtéri versenyszezon az országos fedeles fogathajtódöntőt követően. A kutyakiállítás új dátuma 2020. augusztus 21-22., az elmaradt versenyek és tenyészszemlék újból meghirdetésre kerülnek, amint a járványügyi helyzet lehetővé teszi azt. Emellett bízunk benne, hogy oly sok év után idén augusztusban az éjszakai lovasshow is megrendezésre kerülhet, a nyár folyamán egyéb kulturális programokkal karöltve. Egy biztos, a helyzet enyhülése után a lehető legrövidebb időn belül újra tudjuk indítani a versenyek rendezését.”

Ha pedig a járványügyi helyzet súlyosabbra fordulna, úgy azt a lovak kiképzése sínylené meg. Mezőhegyesen a közel száz ló kiképzését a központban egészségügyi mozzgatással redukálnák, hogy biztosítani tudják a boxban tartott lovak mozgásigényét. S ahogy azt a lótenyésztési osztály-

„Nincs kocsikázás, lovagoltatás, és nem látogathatók a ménesek sem”

vezető hangsúlyozta, szerencsére a kiképzésben dolgozó munkavállalók nyitottak arra, hogy amennyiben szükséges, a lovak alapellátásában is részt vesznek. Szilvásváradon és Bábolnán is a lovak alapellátása, az etetés, trágyázás és alapvető mozgás lesz a kizárólagos feladat. Ha pedig kijárási tilalom kerülne bevezetésre, Szilvásváradon a helyi dolgozók, illetve a

■ Mezőhegyes

szolgálati lakásokban lakók kerülnek első sorban beosztásra.

„Összességében kiemelendő, hogy a munka lényegében változatlanul zajlik, a lovak ellátása, mozzgatása nem csökkenthető feladat. Az általános lóágazati nehézségek azonban a ménésbirtokra is kihatnak: a ren-

dezvények elmaradása, az utazási korlátozások, a külföldi vendégek távol maradása miatt a lóértékesítés gyakorlatilag megállt. Az utazási korlátozások miatt a vevőink teljesen elmaradtak a szomszédos országokból, a kínai partnerek által itt tréningezett távlovak gazdáikkal együtt még a járvány kezdeti szakaszában hazaköltöztek, és azóta nem tudunk beutazási, vásárlási szán-

dékról, sem tőlük, sem Európából” – foglalta össze Haál Gábor igazgató a bálolnai gondokat, amelyekhez hasonlóakkal a másik két ménesnek is szembe kell néznie, bár ahogy Bardóczky Veronikától megtudtuk, Mezőhegyesen nőtt a kereslet a lovakra belföldről, egyre több előjegyzést vesznek fel. Az érdeklődés első sorban a fogatban vagy nyereg alatti alapkiképzésben részesült lovakra nőtt.

S hogy a járványnak lehet-e bármi pozitív hozadéka, arról a három vezető saját habitusa szerint nyilatkozott. Volt, aki semmi jót nem lát, volt, aki szerint a tanulásra, önképzésre lehet időt szánni, míg a harmadik szakember szerint a járvány ideje felhasználható a lovak és csikók nagyobb egyed-számú kiképzésére és a környezet még precízebb rendezésére is.

Halmos B. Ágnes

I. MAGYAR ONLINE ELIT HÁTASLÓÁRVERÉS MÁRIAKÁLNOKON

Időpont: május pontos részletek hamarosan
a dressurzentrum Máriakálnok online felületein.

HA ÖN IS SZERETNÉ
LOVÁT ÉRTÉKESÍTENI,
MÉG NEM KÉSŐ
CSATLAKOZNI!

A koronavírus rendesen felkavarta mindenki életét. Mi nem szeretnénk tétlenül ülni, így úgy gondoltunk alkalmazkodunk a jelenlegi helyzethez és mi is belépünk az online világba. Mint sok minden más, a lókereskedelem is teállt. Erre a legjobban a határok lezárása nyomta rá a bélyegét.

Mi ugyan az otthonmaradásra kényszerülünk, a lovak viszont továbbra is utazhatnak. Felméréseink szerint a vásárlókedv továbbra sem apadt.

További információért forduljon a Dressurzentrum Kft. vezetőségéhez az alábbi elérhetőségek valamelyikén.

Losonczy Anikó

Tel.: 06706331316

Email: dressurzentrumkft@gmail.com

web: www.dressurzentrum.hu